

BIULETYN

informacyjny

WYDANIE CODZIENNE

WARSZAWA
CZWARTEK

24 sierpnia 1944 r.

ROK VI

Nr. 61-269

Krwawym szlakiem ku wolności Warszawa i Paryż w walce

PARYŻ WOLNY! — W dniu wczorajszym naczelny dowódca francuskiej Armii Krajowej, gen. Koenig, wydał specjalny rozkaz, w którym doniósł o oswo-bodzeniu stolicy Francji przez francuską powstańczą Armię Krajową.

Wyzwolenie Paryża to fakt o wyjątkowo doniosłym w dziejach obecnej wojny znaczeniu. Wojskowo jest to wydarzenie z ręk niemieckich najważniejszego z francuskich węzłów komunikacyjnych, a równocześnie symbol końca niemieckiej przewagi militarnej na lądzie Europy. Politycznie — jest to świadectwo powrotu Francji do rządu wielkich mocarstw zarówno Europy, jak świata. Moralnie — jest to przekreślenie hańby niesławnej dla Francji kampanii, klęski i kapitulacji roku 1940, symbol odrodzenia Narodu.

Wymowa tych faktów jest tym większa, że Francja podziemna, podobnie jak Warszawa, nie oczekiwała na moment wyzwolenia stolicy przez siły zewnętrzne. Ludność Paryża podjęła walkę własnymi siłami, by już po trzech dniach zakończyć ją zwycięstwem.

Nasz wysiłek orężny jest bez porównania cięższy. Przez zgłiszczą i pożary, pod przesłoniętym chmurą dymów niebem, wśród huku bomb i pocisków — czwarty już tydzień twardo wyrabujemy polski krwawy szlak ku wolności.

Warunki walki naszej są inne, niżeli walki paryskiej. Mijamy odwagę powiedzieć, że cięższe są, niżeli mieliśmy prawo sądzić. Gdyśmy chwycili za broń, w bezpośredniej bliskości miasta słyszeliśmy głuchy huk

dział, nad miastem widzieliśmy eskadry sowieckich samolotów. Jeśli nawet nie oznaczało to szybkiego kresu niemieckiej okupacji, to oznaczało realne i zgodne z wielokrotnie gloszonymi zasadami współdziałanie w walce. Z takich czy innych przyczyn współdziałanie to w najbliższym rejonie Warszawy nie rozwinęło się tak, jak tego należało oczekiwać.

A równocześnie dziwnie opóźnił się i inny czynnik, którego sprawną, szybką i wydatną pomocą mogliśmy się spodziewać. W momencie największego napięcia akcji, kiedy mieliśmy całą inicjatywę w ręku, zbyt długo oczekiwaliśmy na odpowiednią do naszych potrzeb i możliwości pomoc w postaci niezbędnej nam broni ofensywnej. Dla niezrozumiałych względów, żywo niepokojących również i bardziej wrażliwe sumienia angielskie, pomoc to rozpoczęła się stosunkowo późno i — choć niezmiernie cenna — okazała się połowiczną, nieśmiałą, krepowaną przez jakieś wojskowe czy polityczne wahania.

O istocie tych wahań wiemy niewiele i niejasno. Możemy tylko domyślać się, że były związane z postawionym przez stronę rosyjską zarzutem, że celem naszej akcji była manifestacja woli istotnej niepodległości. Powstańcy paryscy byli pod tym względem w położeniu zupełnie innym, bez porównania lepszym.

W rezultacie po trzech tygodniach walki, która mogła i powinna była — podobnie jak Paryżowi — przynieść nam już w pierwszym tygodniu pełny suk-

ces wojskowy, polityczny i moralny, w postaci całkowitego usunięcia z Warszawy niemieckiego okupanta — dziś jeszcze walczyliśmy. Walczyliśmy w warunkach szczególnie trudnych, lecz równocześnie z pełną i coraz rosnącą wiarą w ostateczne zwycięstwo.

Okres najcięższy mamy już poza sobą. Dzisiaj znowu odzyskaliśmy możliwość inicjatywy. Przeciwnik nasz goni resztkami sił na wszystkich frontach. Moment jego klęski zbliża się nieuchronnie.

W tej naszej walce z głęboką i szczerą radością witamy wiadomość o wyzwoleniu Paryża. Witamy ją tym radośniej i szczerzej, iż widzimy w niej zapowiedź szybkiego końca wojny, jeden z przejawów nieuchronnej i bliskiej klęski Niemiec.

Wyzwolonemu ludowi Paryża wyzwalający się lud Warszawy przesyła serdeczne pozdrowienie.

Niewystarczająca pomoc Aliantów Posiedzenie Rady Ministrów

LONDYN, 23.8. — Reuter. — Ostatnie dwa posiedzenia Rady Ministrów pod przewodnictwem premiera St. Mikołajczyka, odbyte w dn. 21 i 22 b. m., poświęcone były całkowicie i wyłącznie Powstaniu w Warszawie i omówieniu możliwych dróg wzmocnienia pomocy dla Armii Krajowej, walczącej w Warszawie.

Sprawie tej dano pierwszeństwo przed dyskusją nad memorandum, które premier Mikołajczyk proponuje wysłać do rządu sowieckiego. W konsekwencji dyskusja nad memorandum została ponownie odłożona.

W związku z ostatnimi posiedzeniami gabinetu polskiego ko-

respondent dyplomatyczny Reutera Randal Neale doniósł, że gen. Bór przekazał przez radio nowy apel o pomoc. Tutejsze koła polskie stwierdzają — pisze dalej p. Neale — że ilość broni i amunicji, przesyłanej dotąd przez aliantów do Warszawy, jest niewystarczająca. Niemniej przeto Polacy walczą nadal z największą desperacją.

Agencja Reutera przyniosła nadto wiadomość z Waszyngtonu, że Kongres Polaków amerykańskich zwrócił się z apelem do prezydenta Roosevelta o wysłanie pomocy dla Warszawy. Kongres Polonii przypomina, że reprezentuje 6 milionów obywateli USA.

Pochwała Naczelnego Wodza dla polskiej dywizji pancernej

Naczelny Wódz, gen. Sosnkowski wydał rozkaz do żołnierzy polskiej dywizji pancernej, która chlubnie wyró-

źniła się w ofensywie normandzkiej i poważnie przyczyniła się do klęski VII armii niemieckiej.

„Wasze ciężkie i chlubne boje — oznajmia Naczelny Wódz — zapisały nowe strony w historii ojczyzny. Obok bohaterstwa Armii Krajowej, obok wspaniałego lotnictwa i dzielnej marynarki, obok wspaniałych sukcesów II Korpusu Polskiego — Wasze czyny stanowią dalszy ciąg epopei żołnierza polskiego, epopei, która umożliwia obronę spraw polskich“.

Kapitulacja Rumunii

LONDYN, 23. 8. — Król Rumunii — Michał — ogłosił proklamację do narodu, zawiadamiającą o przyjęciu przez Rumunię sowieckich warunków pokojowych. Równocześnie podjęto kroki celem utworzenia de-

mokratycznego rządu jedności narodowej, w którego skład mają m. i. wejść przywódcy dwóch największych stronnictw — ludowego i Bratianu — liberałów.

AK uderza i zwycięża

Zwycięskie uderzenie na twierdzę „Pasty“ przed 4 dniami, zapoczątkowało nowy etap naszych walk powstańczych: po dość długim okresie impasu, gdy na wielu odcinkach musieliśmy ograniczać się do postawy obronnej — AK ostatnio podejmuje coraz wyraźniej inicjatywę, coraz częściej atakuje — i zwycięża. Niemalą w tym rolę grają przebijające się przez niemiecki pierścień i włączające się do walki partyzanckie oddziały. Wystarczy wymienić bardzo po ważne rozszerzenie naszego sta-

nu posiadania na Czerniakowie. Wejście do akcji tych żołnierzy z zewnątrz, dobrze uzbrojonych, odżywionych, w większości jednolicie umundurowanych — ma także wielkie znaczenie moralne dla miasta. Warszawa wita ich gorąco, serdecznie — są żywym świadectwem naszej siły, naszej jedności w walce, pięcioletniego wojskowego dorobku całego Kraju!

Wczorajszy dzień przyniósł znowu trzy duże sukcesy w śródmieściu — wszystkie są owocem naszej inicjatywy, naszej zaczeźności — i coraz wyraźniej uwydatniającego się słabnięcia otoczonych przez nas punktów nieprzyjaciela, zwłaszcza zaś słabnięcia moralnego.

Zdobycie w jednym dniu silnie uzbrojonego gmachu Komendy Policji, wyjątkowo dokuczliwego żądla niemieckiego w „Małej Paście“ na Piusa oraz kluczowego punktu Alei Sikorskiego (Cristal) — to naprawdę wielkie osiągnięcie oddziałów powstańczych Warszawy.

AK W KOMENDZIE POLICJI
Wczoraj przed południem oddziały AK zdobyły po walce budynek Komendy Policji, Krakowskie Przedmieście 1, obsadzony przez stu kilkudziesięciu Niemców.

Akcja rozpoczęła się w nocy od uderzenia na kościół św. Krzyża, w którym bronili się

Niemcy. Po walce kościół wraz z plebanią został opanowany. Z piwnic oswojono 8 księży oraz kilkadziesiąt kobiet z dziećmi. Niemcy uchodząc podpalili kościół. Należy spodziewać się, że piękny i pamiątkowy gmach będzie w znacznej części zniszczony. W kościele zamurowane jest m. in. serce Szopena.

Komendę Policji zaatakowano z trzech stron. Po zaciętej walce budynek został zdobyty. Wzięto kilkudziesięciu jeńców, prawie wyłącznie zniechęconych zbirów z Schutzpolizei. Po nad 30 Niemców padło. Zdobyto dużo broni i amunicji. W Komendzie było też przytrzyma-nych przez Niemców 80 policjantów granatowych. W podziemiach pewna liczba Niemców bronila się przez czas dłuższy. W czasie akcji zniszczono 2 czołgi niemieckie.

Niemcy utrudniali działania naszych oddziałów przede wszystkim trwającym od 4 rano gwałtownym i nieustającym ogniem dział szturmowych, czołgów, granatników i broni maszynowej. Obstrzał (m. in. z pod Zachęty) obejmował całą okolicę walki, a głównie ul. Traugutta i Kredytową. Zapalono domy na rogu Czackiego: KKO i Bank Handlowy.

Zdobycie Komendy Policji jest ważnym krokiem w oczyszczeniu (Dok. na str. 2-giej)

Zwycięskie zakończenie powstania Paryż uwolniony od okupanta

LONDYN, 23. 8. — Francuska armia krajowa oswojodziła dn. 22-go b. m. Paryż od okupacyjnych wojsk niemieckich. O tym wielkim wydarzeniu zawiadomił świat dowódca francuskich sił powstańczych, gen. Koenig specjalnym rozkazem dziennym.

Powstanie w stolicy Francji wybuchło dn. 19-go b. m. Wzięło w nim udział 50 tys. żołnierzy armii krajowej i setki tysięcy nieuzbrojonych obywateli Paryża. Do powstańców przyłączyła się policja, która już przed tym ogłosiła strajk. Opanowała ona prefekturę, a z dzielnicy Cite

utworzyła bostjon, o który rozbiły się wszystkie natarcia niemieckie. Jednym z pierwszych sukcesów powstańczych było opanowanie wszystkich gmachów użyteczności publicznej.

Komunikat D-twa AK

Dowództwo AK, w komunikacie Nr 42 z dn. 22 b. m. podaje:

Na odcinku Starego Miasta nieustanny nacisk nieprzyjaciela na kierunku Długa — plac Krasińskich. Barykada przy ul.

Długiej utrzymana mimo, że czołgi typu „Tygrys“ oddały około 80 pocisków i że piechota nieprzyjaciela kilkakrotnie uderzała. Na innych kierunkach — bez zmian. Rej. Starego Miasta był silnie nekany ogniem moździerzy, artylerii i lotnictwa.

W Śródmieściu odparto natarcie nieprzyjaciela wsparte czołgami i granatnikami wychodzące z al. Ujazdowskich w kierunku Szopena i Piusa. Śródmieście było ostrzeliwane ogniem moździerzy i granatników.

Pociąg pancerny ostrzeliwał miasto z kolejowej linii obwodowej i mostu średnicowego.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Dzisiaj ogłoszono urzędowo o zajęciu przez wojska francuskie drugiego co do wielkości miasta Francji — Marsylii. Opór niemiecki bardzo słaby.

Wojska amerykańskie zajęły Meaux, 20 km. na wschód od Paryża, nad rzeką Marną.

Uciekające z Normandii resztki 7-ej armii niemieckiej zo-

stały schwyte w nowy kocioł nad Sekwaną. Według ocen angielskich wojska te znajdują się w sytuacji bez wyjścia.

W trzech rozkazach dziennych Stalin podał o zdobyciu przez wojska sowieckie Akkermanu (przy ujściu Dniestru), Bender oraz Vaslui — 60 km. na południe od Jass,

Francja zrywa kajdany

Rozwój ofensywy rosyjskiej w Rumunii

Bieg wypadków wojennych we Francji rozwija się w oszalałym tempie. Dzień w dzień raższy był tego niezmiernie wymownym dowodem. W ciągu jednego dnia podano do wiadomości szereg faktów, z których każdy należy do rzędu najwyższych sensacji wojennych.

Na pierwszym miejscu, oczywiście, postawić należy wiadomość o opuszczeniu Paryża przez wojska niemieckie. Jest to fakt niezmiernie doniosłego znaczenia. Piszemy o nim obszerniej gdzieś indziej.

Równocześnie zakomunikowano ze strony angielskiej, że „kocioł” pod Falaise należy uważać już całkowicie zlikwidowany. Straty niemieckie, związane z odwrotem, czynniki angielskie oceniają na około 190.000 ludzi w jeńcach i zabitych. Pościg za cofającymi się niedobitkami armii von Klugego trwa nadal. W pościgu tym wojska amerykańskie i polskie prą naprzód w kierunku dolnej Sekwany, gdy pancerne wojska amerykańskie zajmują coraz to dalsze pozycje poza Sekwaną, tam już staczając walki z przednimi strażami niemieckiego odwrotu.

Równocześnie wojska amerykańskie w środkowej Francji zajmują w błyskawicznym tempie coraz to nowe pozycje, wspomagając w ten sposób działania francuskich wojsk powstańczych. Prawdziwą sensacją dnia wczorajszego było doniesienie, że Amerykanie, łącznie z powstańcami, podchodzą pod Bordeaux, jedno z największych miast Francji, stanowiących główny port Francji na jej zachodnim wybrzeżu. O szybkości tego pochodu dostatecznie mówi fakt, że odległość Bordeaux od wybrzeży normandzkich wynosi około 600 km.

Równie szybko rozwija się natarcie od wybrzeży Morza Śródziemnego. W kierunku zachodnim posunięto się tutaj stosunkowo mniej, lecz dokonano bardzo ważnego okrążenia wielkiego portowego miasta Marsylii. Niezmiernie szybko natomiast przesunięto się ku północy, gdzie zajęto duże miasto Grenoble, położone w bliskości granicy szwajcarskiej i oddalone o około 250 km od miejsca lądowania wojsk inwazyjnych. Liczba jeńców wziętych w ciągu tygodnia przez armię inwazyjną południową wzrosła

dotychczas do 17.000 ludzi.

Gdyby chcieć określić istotne znaczenie wszystkich tych operacji, to można stwierdzić, że oznaczają one: 1. błyskawiczne niemal oczyszczenie ogromnej większości terytorium francuskiego, 2. odcięcie od możliwości odwrotu niemal wszystkich rozproszonych po Francji oddziałów i garnizonów niemieckich, 3. otwarcie drogi dla równoczesnego natarcia wojsk alianckich z północy i południa na bezpośrednie pogranicze Niemiec.

—

W stosunku do tempa wydarzeń we Francji, walki na froncie wschodnim rozwijają się wolniej. Niemniej jednak i tutaj możliwe są tego rodzaju nie

spodzianki, jak rozpoczęła przed kilku dniami wielka ofensywa na Rumunię, która dała szybkie rezultaty — równo przez otwarcie drogi pochodu od Jass na Rumunię środkową, jak też od Bender na wybrzeże Morza Czarnego i w kierunku ujścia Dunaju.

Znaczenie tej ofensywy jeszcze nie może być ocenione należyście. Niemniej szybko uderzenia i rezultatów świadczy o wielkiej przewadze Sowietów i możliwości uzyskania przez nich sukcesów o charakterze błyskawicznym.

Na ziemiach polskich, w szczególności w okolicach Warszawy, sytuacja bez poważniejszych zmian.

AK uderza i zwycięża

(Dok. ze str. 1-szej)

czaniu śródmieścia z niemieckich „ciemni”. Był to cierń szczególnie dotkliwy, bo panujący nad obszernym rejonem zarówno od strony Krak. Przedmieścia jak i w kierunku Pl. Małachowskiego.

TELEFONY I CRISTAL ZDOBYTE.

Drugim ważnym sukcesem dnia w śródmieściu było wzięcie przez AK około 4-ej rano centrali telefonicznej na Piusa. Wzięto 51 jeńców. Tempo naszej akcji było tak szybkie, a załamanie moralne Niemców tak duże, że objęliśmy zupełnie niezniszczony budynek i instalacje. Położenie tej „małej Pasty”, również bardzo dokuczliwej dla całego rejonu, stało się bezładne od paru dni, gdy została odcięta od innych punktów niemieckich. Próby przebijania się Niemców od Al. Ujazdowskich były wszystkie odparte. Dn. 22 b. m. załoga wywiesiła żółtą flagę, znak skrajnego zagrożenia.

Wreszcie trzecim zwycięstwem wczorajszym było opanowanie domu narożnego: Al. Sikorskiego - Bracka (z restauracją Cristal). Jest to ważna pozycja, która przeciwstawi swój ogień niemieckiej „twierdzy” w BGK.

Stale trwają działania w całym rejonieokoła Sejmu, trzymanego przez Niemców. Zniszczenia pięknej, nowoczesnej dzielnicy Frascati są duże. Spłonął m. in. gmach Izby Przemysłowo - Handlowej.

STARÓWKA BRONI SIĘ Z RUIN.

Pomimo coraz większych strat w zniszczonych budynkach

— niezłomny opór Starego Miasta, które utrzymało wszystkie swe barykady i pozycje, trzeba uznać za duży sukces i to podwójny: wojskowy i moralny. Trwają tu silne działania niemieckie: z Leszna i Długiej nacisk w kierunku na Bielańską i Nalewki. Nie ustaje ogień artylerii i miotaczy min oraz bombardowanie z powietrza. Wśród niezliczonych zniszczeń wymienić trzeba kościół PP. Sakramentek na Nowym Mieście (spalony, boczne nawy rozbite, głów na — zarysowana), kościół św. Jana na Freta (zerwany dach, rozbite wejścia), pałacy się Arsenala i Archiwum Skarbowe (Podwale). Ratusz jest bardzo poważnie zniszczony, polska załoga zajmuje stanowiska w gruzach murów i zgłiszczach. Uporczywym ogniem dział Niemcy podpalił i zburzył gmach więzienia na Daniłowiczowskiej.

SIELCE

W RĘKACH POLSKICH.

Oddziały AK na dolnym Mokotowie, wzmocnione ostatnio posiłkami z poza Warszawy, rozszerzyły swój teren, zajmując wieś Sielce.

Niemcy wprowadzili do pierścienia obronnego wokół Stolicy oddziały węgierskie, sprowadzone z Modlina i rozmieszczone obecnie na południe od krańców Mokotowa.

SWIAT W KILKU WIERSZACH

Dowódca I armii kanadyjskiej przesłał dowódcy polskiej dywizji pancerniej, gen. Maczkowi telegram następującej treści: „I armia kanadyjska jest dumna, że u jej boku walczy polska dywizja pancerna. Jeżeli w dalszym ciągu będziemy działali tak zdecydowanie jak dotychczas, będziemy szybciej niż przypuszczaliśmy obchodzić uroczystość końcowego zwycięstwa”.

Premier Churchill, który przebywał w bazach wypadowych podczas rozpoczęcia inwazji na południową Francję, wrócił do Rzymu. Przedłużający się pobyt Churchilla we Włoszech może wskazywać na dalsze operacje aliantów oczekiwane w basenie śródziemnomorskim.

W Dumarton Oaks (USA) rozpoczęła się konferencja „grubej trójki” w sprawie organizacji systemu zbiorowego bezpieczeństwa po wojnie. Przewodniczącym konferencji został wice-minister spraw zagr. USA Stettinius.

Wojsko cywilów wojsko bohaterów

W czwartym tygodniu Powstania Warszawskiego — oddziały AK wciąż jeszcze zachowują cechy oddziałów powstańczych.

Jest to wojsko wychowane poza kwaterami. Wojsko ochotników, wojsko cywilów. Wojsko, które z trudem dopasowuje się do tradycyjnych wojskowych form, które wysoce cenią atmosferę koleżeństwa, obejmującą w jedną bratnią rodzinę szeregowych, podoficerów i oficerów. Wojsko to ma żywe poczucie szerokiej demokracji wojskowego obyczaju. Stąd też krzywym okiem patrzy na zjawiające się gdzieś tam próby odosabniania się dowódcy, boczy się na pomysły od dzielnej kuchni dla szarż. Scisły rygor i wysrubowany porządek nie wszędzie dochodzą w tym wojsku do głosu.

Zaczem jednak to wojsko — z porządkiem tak bardzo cywilne — jest przejęte tym, co stanowi najistotniejszą wartość żołnierską: pragnieniem walki.

Do każdej akcji zaczepnej zgłasza się stale więcej ochotników, niż jest broni. Oddziały niedopuszczają do walki — traktują to niemal jako krzywdę wyrządzoną sobie. Znana jest rzeczą, iż w tym zwiariowanym mieście najpospolitszym rodzajem kradzieży — jest kradzież broni i amunicji. Gdy się słucha sprawozdań o nadsłuchanej wytrzymałości obrońców Starego Miasta — pojąć trudno, jak w tym piekle żelaza i ognia mogą trwać nieugięte oddziały nienormalnie szkodzone i przeciwstawiające się urogowi, który je tak nieskończenie przewyższa uzbrojeniem.

Bohaterowie Stalingradu lub normandzkich pól bitewnych — są godni wielkiej czci. Nasi bracia, którzy zdobyli Monte Cassino — to ponad wszelką wątpliwość wspaniali żołnierze. Ale w tych potężnych bitwach stawały przeciwko sobie oddziały a równym uzbrojeniu!

Natomiast oddziały powstańcze, które zdobyły twierdzę PAST-y na Zielnej lub gmach Komendy Poitcji na Krakowskim, oddziały broniące placu Krasińskich lub fabryki Bormana — dokonały tych osiągnięć wojennych przeciwstawiając najnowocześniejszym i najwspanialszym narzędziom walki — jedynie tylko broń ręczną. Pod względem wartości ducha bojowego plac Krasińskich w niczym nie ustępuje Stalingradowi. PAST-ę można stawiać w jednym rzędzie z Monte Cassino.

Oczywiście wcześniej czy później „cywilny bałagan” zniknie i musi zniknąć z oddziałów AK, zaś porwały odwagi wsparte zostaną przez gruntowne wyszkolenie. Tak być musi — bo tego wymaga ekonomia pracy i ekonomia krwi.

„Uwojskowanie” tego powstańczego wojska musi jednak zachować w nim to, co jest najwartościowszym dorobkiem Powstania: demokratyczne braterstwo i żołnierską wolę walki.

PRZEGLĄD PRASY

NOWY ŚWIAT

Wczoraj ukazał się pierwszy numer dziennika „Nowy Świat” będącego Organem Stronnictwa Ludowego. Walcząca Warszawa wita z pełną przyjaźnią organ wielkiego ruchu chłopskiego.

Zadaniem naszym będzie przedstawienie faktycznego stanu życia wsi: jej walki, zmagania i cierpienia, walki o Polskę Niepodległą — Polskę Ludową. Wykazać, że właśnie Polska Ludowa to nie jakiś straszak dla mieszczaństwa i inteligencji, jakieś wąskie, demagogiczne hasło partyjne, ale Polska realna, oparta o wieś, o kraj rolniczy, lud rozumiejący swoje cele i potrzeby innych warstw, a nade wszystko interesy Państwa jako całości.

Chłopi już przed wojną zahartowani w walce o demokrację, umocnili swoją pozycję, a w bojach stworzyli na całych polach kraju imponującą organizację tajną. Wytworzyli na wsi nastrój jedności i powszechności,

którego nie już zmienić nie zdolają.

PLAGA LEKKOMYŚLNYCH OSKARZEŃ

„Walka” z dnia 22.8 w artykule p. t. „Plotki” pisze m. in.:

„Specjalny rodzaj plotkarzy — to fałszywi a lekkomyślni donosiciele. Ludzie szkodliwi i uciążliwi dla otoczenia. Każdy policjant — to dla nich łapownik, każdy pracownik — często pozornie niemieckiej firmy to obowiązkowo szpieg Gestapo, a każdy ewangelik czy Polak o niemieckim nazwisku — co najmniej Volkdeutsch Oskarżenia rzucają łatwo, o resztę nie dbają. Czy człowiek, o którym plotkują, na którego donoszą, jest winny czy nie i czy mu przede wszystkim krzywdy moralnej nie wyrządzają — to już nie ich kłopot. Tak samo, jak nie martwi ich i to, że sądy zawalane są przez to stożem niepotrzebnej roboty. Donosząc i skarżąc, są w swoim żywiole — a to dla nich najważniejsze”.

Informacje z miasta

— W jednym z kin śródmieścia odbyło się zebranie pogorzalców. Przedstawiciel Delegatury Rejonowej zapewnił, że władze zrobią wszystko, aby przyjść z pomocą ofiarom niemieckiego barbarzyństwa.

— W dniu wczorajszym aresztowano Aleksandra Dudzińskiego, gestapowca z Lublina, który ukrywał się w jednym z domów południowej części Śródmieścia.

— Na jednej z ulic w Warszawie przy umacnianiu barykad i do usuwania gruzów użyto Volksdeutschów, którzy dla łatwiejszego rozpoznania zostali zaopatrzeni w swastyki na plecach. („Robotnik” z 23. 8.).

— Władze cywilne uruchomiły w ciągu tygodnia 30 studni na Powiślu. W rejonie Południe wybudowano 3 nowe studnie.

— Władze wojskowe uruchomiły pracownie krawieckie (200 maszyn) i szewskie.

Szewcy, krawcy, krawcowe oraz osoby umiejące szyc lub posiadające własne maszyny proszone są o współpracę.

Obwieszczenia i komunikaty

— Szef Sanit. Warszawskiego Okręgu A. K. wzywa niezatrudnionych lekarzy - chirurgów do niezwłocznego zgłoszenia się do pracy w szpitalach. (Zgłoszenia — Chmielna 34 — Komendant szpitala).

— Wzywa się wszystkich młodych mężczyzn, aby zgłaszali się do kolumn transportowych. Od ilości przyniesionych worków, mąki, kaszy, cukru zależy wyżywienie wojska i ludności cywilnej. Zgłoszenia — Sienkiewicza 3.

— W dniu 20 b. m. ukazał się pierwszy numer Dziennika Obwieszczeń. Dziennik ten, zawierający dział informacyjny i nieurzędowy — będzie codziennie odczytywany lub dorę-

czony obiegiem przez komendantów wszystkich mieszkańcom poszczególnych domów.

— „Błyskawica” stacja nadawcza Armii Krajowej nadaje codziennie audycje na falach krótkich 32,8 w godzinach 9,45, 14,00, 19,30 i 22,00 wieczorem. Pierwsza audycja poranna od 24 b. m. nadawana będzie o godzinie 9,45.

— Plutonowy Duk wzywa łączniczkę Ninę oraz swych podkomendnych, którzy brali udział w akcji rozbijania samochodów pancernych Marszałkowska róg Szopena, Koszykowa róg Śniadeckich, Marszałkowska r. Skorupki, aby zgłosili się do por. Olka lub por. Heleny ul. Zgoda 4.

POSZUKIWANIA ZAGINIONYCH

„Kresowiak“ prosi o wiadomość o Hance Wilińskiej ulica Szpitalna 10 mieszkanie 14. ● Trocewicz Zosia chore. Wiadomość ulica Szpitalna 10 m. 14. ● Bańkowską Krystynę zawiadomić o Leszku Zawisłańskim i rodzinie. Szpitalna 10 m. 14. ● Kulpińska Krystyna prosi o wiadomość rodzinę przez B. I. ● Alicja szuka Zbyszka. Boduena. ● Wszyscy Witoldowie szukają siostry z Alberta. Są na Chmielnej. ● Chwedczuk Stanisława z Al. Sikorskiego 75 m. 44 proszona o wiadomość. Baśka i Andrzej na Złotej 78. Janka na Boduena 2. ● Rejniak Aleksander z Długiej 32-34 proszony o wiadomość dla Wł. Miśkiewicza Złota 78 ● Kuciaba Stefan z Karolkowej 70 m. 39 proszony o wiadomość dla Wł. Miśkiewicza. Złota 78 m. 24. ● Wielgórski Aleksander Złota 78 m. 24 prosi dozorcę Kamińskiego Wł. z Wiejskiej 13 o wiadomość. ● Janka i Ryszard z „Baru Krasieńskich“ proszą o wiadomość od kompanii porucznika Juliusza Nr. 1908 na ul. Śliską 6-8 m. 39. ● Henryka i Wanda Piotrkowicz proszą o podanie wiadomości o sobie Czesława, Władysława Przerębel, Leszka i Kiera na Śliską 6-8 m. 39. ● Stanisław Śliwa ze Smolnej 32 poszukuje Perlik Władysławy z ul. Wilczej 14a m. 33 oraz Uziębło Stanisławy z Wilczej 14-a Śliwa Stanisław Smolna 32. Jest zdrowy czeka wiadomości. ●

Uszycki Wł. dr. prosi o wiadomość o żonie Jadwidze, o córkach Marcie i Teresie. Nowy Świat 30 m. 26. ● Dr. Marysię Garlińską prosi o wiadomość Jerzy — Szpitalna 12 dla Andrzeja. ● Jerzy z HaWa-Arsenał prosi rodzinę o wiadomość. Szpitalna 12 dla Andrzeja. ● Michał-Henryk W. z ul. Tok. prosi rodzinę o wiadomość. Szpitalna 12 dla Andrzeja. ● Żenka Garszys N. Świat 56 prosi o wiadomość p. B. Bogusławskiego. Marszałkowska 147. ● Stefek R. z Pragi! Przyjdź — Muśka G. Pracuję w kuchni, Pierackiego 3-5. ● M. Garszys zawiadania p. Kamińskiego, N. Dunaj 3, że żyje. N. Świat 56. ● Mrozińska Małża Kopernika 32 m 5 prosi prof. Żywina o wiadomości. ● Kosicka Józefa Mariensztad 9 obecnie Kopernika 4. ● Wanda prosi Mariana z Żelaznej 37 o wiad. tą drogą o siebie i jej dziecku. ● Nekanda-Trepka Janinę i Jadwigę prosi Janusz o wiadomości. Smulikowskiego 14 do p. Buszczyńskiej. ● Dr. Kieszkowski Kazimierz Szpit. Ś. Rocha proszony o wiadomości dla rodziny. Tamka 5. ● Janka w Ubezpieczalni na Smulikowskiego prosi o wiadomość o Burskich Annie i Tadeuszu z Raszyńskiej 56. ● Stefa prosi Janinę Sniocką z Żulińskiego 8 o wiadomość o sobie, Rysiu, Józefie na Sienną 17 m. 21. ● O Kazimierzu i Stanisławie B. Krak. Przedm. 4 m. 31 zawiadomić matkę Smulikowskiego 11 m. 2. ● Józefa B. ze Smulikowskiego prosi rodzinę na Naraymoncie o wiadomość w Biuletynie. ● Radecki Stanisław Cicha 1 m. 4 poszukuje córki Hanusi. ● Kieszkowska Janina i Czyżewska Maria Mokotowska 33 zdrowe, proszą o wiadomość Kieszkowską Helenę i Zglińskich. ● Opolińska Jadwiga prosi o wiadomość o Kazimierzu i rodzicach, Kopernika 32 m. 5. ● Sielczak Stanisława prosi o wiadomość o mężu Janie i córce Krystynie, Kopernika 32 m. 5. ● Małchurska Teresa prosi o wiadomość matkę i siostrę. Szpit. Czerwonego Krzyża Smolna 6. ● Zagórska Maria z dziećmi Drewniana 8 poszukuje męża Władysława. ● Molenda Julia jest Pańska 25 prosi Jana Bokusza o wiadomość. ● Romuśku R. matka u Krystyny na Now. Świecie. Prosi o wiadomość. ● Krysia, Nina, Ewa, Janek, jesteśmy na Now. Świecie w firmie. Prosimy o wiadomość Romka i mama. ● Anita prosi teściową o wiadomość. Jest u Krysi N. Świat. ● Dr. Morysińska ze Smolnej prosi o wiadomość o Jurki. ● Zbyszku z Waliców 10 m. 33 czekamy wiadomości, Kopernika 18 lub Krucza 29 m. 22 u Wojtki, Matka i ciotki. ● Zakrzewska Irena

(Dalszy ciąg na odwrocie)

3-go Maja 5 prosi wiadomość od córki Hanki, Tamka 48 m. 3 Sekretariat. ● Pałkiewicz Helena, Kowalewska Feliksa i Kowalewski Walduś są Nowy Świat 26 — proszą o wiadomość Ty mińską Bronisławę. ● Aksienik Weronika Krucza 36 prosi o wiadomość Elżunię i Antoniego Gaździorowicza Marcinkowskiego, na Kopernika 32 m. 5. ● St. strz. z. podch. Mocny Jan z ul. Wolność jest zdrowy ● Krystyna Chmielewska prosi o wiadomość o ojcu Władysławie. ● „Bończa“ z Dep. Inform. jest proszony przez szwagra o wiadomość przez B. I. ● Ewy Koniecznej szuka Andrzej, jest zdrowy na St. Mieście. Dom opuszczony, nie spalony. ● Joasia i Elżunia u cioci Anusi. Rodzice Maszen, Oleś i Tucik zdrowi. ● Olgierd, Jędrak i resztę zawiadamia Barbarę, że pracuje normalnie na Starówce. Piotr zagubiony. ● Janek prosi Jagę z Lek. o wiadomości. ● Marcin zawiadamia Zofię K. z Mokotowa, że żyje i jest lekko ranny w szpitalu na St. Mieście. Adres: G. S. Brody plut. Alek. Co z L.? ● Tadeusz Wis z Kruzej 23 zawiadamia rodziców że żyje, jest na St. Mieście w oddz. G. S. Razem z nim Edek i Lolek. ● Barbara Gacówna prosi o wiadomość o siostrze Irene oraz o przyjaciółach: Jerzym i Bogdanie. ● Jan Makowelski jest zdrowy, prosi o wiadomość o ciotce Halinie. ● Reniek prosi o wiadomość o żonę Elżbietę. Czesław i Hubert są razem z nim. ● Borys z BIP Rzeki: proszę o wiadomość. Adres: zgrupowanie „Rój“ AK. Wydz. Prop. Sambor. ● Kryś, Krzywe Koło 4 prosi o wiadomość o rodzinie. ● Wanda i Janusz Kacprowscy są na Starym Mieście. ● Krzyżanowski Marcei prosi o wiadomości o matce i siostrach z Piusa 46 m. 7. Złota 30. ● Koczarski Roman prosi Irkę o wiadomość. Złota 32. (Grod). ● Sulińscy Z. i Kaliszowie T. proszą o wiadomość Z. Kaliszów z Miodowej. Są na miejscu. ● Sulińscy Z. proszą o wiadomość J. Złotnicką z Asnyka i Jaroszyńskich. Są na miejscu. ● Marylę G. i córeczkę z Piwnej 41 prosi o wiadomość Lolek Złota 36. ● Gout Tadeusz proszony o wiadomość. Jan Marcin Zgoda 12. ●

POSZUKIWANI

Kucharczyk Helena Św. Jerska 22 m. 44. ● Bienkowski Antoni Grójecka 67. ● Lewińska Zofia Bagatela 12. ● Kuszyńska Jadwiga, Kuszyńska Barbara Starościńska 1 m. 36. ● Fengler Długa 32. ● Anders Roman Długa 8. ● Konieczny Aleksander Ogrodowa 20 m. 24. ● Rozum Franciszek al. Jerozolimskie 26 m. 30. ● Jaźwińska Aniela Dynasy 16. ● Wasilkowski Mikołaj Czerwonego Krzyża 1 m. 12. ● Pieszak Aleksander Królewska 23-10.

LISTA DOROSŁYCH ODNALEZIONYCH

Bienkowski Jadwiga Grójecka 67. ● Rados Romana Radońska 6. ● Kucharczyk Wacław Św. Jerska 22 m. 44. ● Kuszyński Władysław Warecka 9. ● Fengler Jadwiga Długa 32. ● Kuśmierczyk Maria Libawska 15. ● Zielińska Halina Warneńczyka 3 m. 1. ● Anders Antoni Zawiszy 32 m. 2. ● Konieczna Ewa Ogrodowa 20 m. 24. ● Żegańska Zofia Wolska 11 m. 10. ● Rozum Katarzyna al. Jerozolimskie 26 m. 30. ● Muzyczka Mieczysław Dynasy 16. ● Lewandowska Helena Bracka 12. ● Wasilkowska Maria Czerwonego Krzyża 1 m. 12.

DZIECI POSZUKIWANE

Raczkowsska Maria 5½ l., Raczkowska Anna 1½ l. Chodkiewicza 13. ● Kurska Maria 9 l. Piusa 7 m. 1. ● Kudelski Leszek 8½ l. Wolska 38 m. 69. ● Kacprzycki Jerzy 4 l. Kacprzycki Andrzej 14 l. Pilicka 8. ● Taczanowska Ewa 7 l. Wolska 54 m. 138. ● Wierzbicki Zygmunt-Witold 8 l. Asfaltowa 17 m. 6.

DZIECI ODNALEZIONE

Zieliński Ryszard z al. Jerozolimskich 7-5. Obecnie Skorupki 12.

Codziennie wpływa do Biuletynu Informacyjnego około tyśiąca poszukiwań zaginionych. Drukować możemy najwyżej 130 — 150 zgłoszeń. Nie gwarantujemy żadnego terminu umieszczenia zgłoszeń.